

eul_wid: rhg-aq

Ἀνώνυμος ῥητορικὸς λόγος · Rhetorical Treatise Anonymous

On the Book-Ideas

περὶ ἰδεῶν

Period: Ῥωμαϊκὴ Roman
Dialect: Κοινὴ τεχνικὴ Technical Koine
Domain: Ῥητορικὴ Oratory
Format: Λόγος Oration

7.77. (1t) ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ Α' ΒΙΒΛΙΟΥ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ. Μέρη ἐστὶν ὀκτώ, ἐξ ὧν ἑκάστη ἰδέα γίνεται καὶ πᾶς λόγος, α'. ἔννοια, οἷον ἐπιχείρημα· β'. μέθοδος, ἥτις ἐστὶν σχῆμα τῆς διανοίας· γ'. λέξις. δ'. σχῆμα, ὃ ἐστὶν τῆς λέξεως δηλονότι. ε'. κῶλα. ς'. συνθήκη. ζ'. ἀνάπαυσις. η'. ῥυθμός. Τάξεις τῶν ἡ' μερῶν τῆς δυνάμεως. α'. Ἐννοια πρῶτον, ὃ καὶ ἰσχυρότατον. β'. λέξις. γ'. σχῆμα τῆς λέξεως. δ'. μέθοδος, ἥτις ἐστὶν ἐννοίας σχῆμα. ἐν δὲ τῇ δεινότητι πρώτην ἔχει τάξιν κατὰ δύναμιν ἢ μέθοδος. ε'. συνθήκη καὶ ἀνάπαυσις καὶ ῥυθμός· ἐν δὲ τῇ ποιήσει οὐ τὴν τελευταίαν ἔχει τάξιν. Ἰδέαι εἰσὶν ζ' . γενικαὶ μὲν γ'. εἰδικαὶ δὲ δ'. σαφήνεια, ἥ ἐναντία ἀσάφεια· μέγεθος, ὧ ἐναντίον εὐτέλεια· ἐπιμέλεια, κάλλος, ὧ ἐναντίον τὸ ἀμελές· μέχρι δὲ τοῦ κάλλους τὸ α' βιβλίον· γοργότης, ἥ ἐναντίον τὸ ἄργον καὶ ὑπτιον· ἡθος, ἀλήθεια, ἣν καὶ διάθετον καλεῖ καὶ ἔμψυχον, καὶ ἡ δεινότης. Σαφηνείας εἶδη β'. καθαρότης, ἥ ἐναντίον περιβολή, εὐκρίνεια, ἥ ἐναντία σύγχυσις. μεθόδου εἶδη ς'. σεμνόν, ὧ ἐναντίον ἀσάφεια· περιβολή, ἥ ἐναντίον καθαρότης· τραχύτης, ἥ ἐναντία γλυκύτης καὶ ἐπιείκεια. λαμπρότης, ἥ ἐναντίον γοργότης, καὶ τὸ κομματικόν καὶ διαλεκτικόν· ἀκμή, ἥ ἐναντίον γλυκύτης καὶ ἐπιείκεια κατὰ τὴν ἔννοιαν, αἱ καὶ σφοδρότητι καὶ τραχύτητι ἐναντιοῦνται. κατὰ δὲ τὰ λοιπὰ τὸ κομματικόν καὶ διαλεκτικόν καὶ γοργόν, ἃ καὶ τῇ λαμπρότητι ἐναντία ἐστὶν· σφοδρότης, ἥ ἐναντίον γλυκύτης καὶ ἐπιείκεια, αἱ καὶ τῇ τραχύτητι καὶ τῇ ἀκμῇ εἰσὶν ἐναντία.

7.78 Τοῦ ἡθους εἶδη δ'. ἐπιείκεια, ἥ ἐναντία τραχύτης· ἀκμή, σφοδρότης, ἀφέλεια, ἥ ἐναντίον σεμνότης· τὸ ἀληθές καὶ ἐνδιάθετον, βαρύτης, ἥτις αὐτὴ μὲν καθ' ἑαυτὴν οὐ θεωρεῖται, συνίσταται δὲ ἔκ τε ἀφελείας καὶ ἐπιεικείας καὶ τινος τῶν ἄλλων ἡθικῶν. Ἀφελείας εἶδη β'. γλυκύτης, ἥ ἐναντία τραχύτης καὶ ἀκμή καὶ σφοδρότης· δριμύτης· τὴν γλυκύτητα δὲ ἐπίτασιν εἶναι τῆς ἀφελείας φασίν. ἰδέαι ἄτομοι δ'. κάλλος, γοργότης, ἀλήθεια· περὶ δὲ ταύτης οὐδὲν διδάσκει ὅλως, ἔοικεν οὖν ἡμαρτῆσθαι ἢ τῶν ἀτόμων ἰδεῶν ἀπαρίθμησις· δεινότης. Περὶ κοινωνίας καὶ διαφορᾶς τῶν ἰδεῶν τοῦ α' τόμου. Καθαρότης τίσι κοινωνεῖ; τῇ εὐκρινείᾳ, λέξεσι ταῖς κοιναῖς, καὶ μὴ τροπικαῖς, κώλοις καὶ τοῖς κομματικοῖς, συνθήκη, ἀναπαύσει, ῥυθμῷ· κεχώρισται δὲ αὕτη τοῖς λοιποῖς τρισὶ, τῇ ἔννοια, τῇ μεθόδῳ καὶ τοῖς λοιποῖς σχήμασι. Καθαρότης τίσι κοινωνεῖ; τῇ σεμνότητι, σχήμασι, κώλοις, ἀναπαύσει, συνθήκη ἐν μέρει· ἀλλ' ἐν μὲν καθαρότητι οὐ βέβηκεν. ἐν δὲ σεμνότητι βέβηκε, κοινωνεῖ μόνῳ τῷ ἴσασθαι τὸν λόγον ἐπὶ τινος τῶν οἰκείων ποδῶν τῇ ιδέᾳ· σχήματι ποίῳ; τῇ ὀρθότητι· κώλοις ποίοις; τοῖς μικροῖς καὶ κομματικοῖς· ἀναπαύσει ποία; τῷ ἴσάναι τὸν λόγον ἐπὶ τινος τῶν οἰκείων ποδῶν τῇ ιδέᾳ κατὰ

τοῦτο μόνον. συνθήκη κατὰ τί; κατὰ μόνην τὴν σύγκρισιν τῶν φωνηέντων. Πόσαι ἰδέαι τοῦ μεγέθους; κατὰ τί μὲν κοινωνοῦσιν ἀλλήλαις, κατὰ τί δὲ χωρίζονται; α'. τραχύτης. β'. λαμπρότης. γ'. ἀκμή, σφοδρότης· τραχύτης κοινωνεῖ τῇ ἀκμῇ ἐννοίᾳ, λέξει· τραχύτης, καθαρότης καὶ σεμνότητι κοινωνεῖ συνθήκη, συγκρούσει γὰρ χαίρει τῶν φωνηέντων· τραχύτης κοινωνεῖ τῇ σφοδρότητι, ἐννοίαις ταῖς ἐπιτιμητικαῖς καὶ ἐλεγκτικαῖς· διαφέρει δὲ τῷ τὴν μὲν τραχύτητα κατὰ μειζόνων εἶναι προσώπων, τὴν δὲ σφοδρότητα κατὰ ἐλαττόνων, ἢ καὶ καθ' ὧν οἱ ἀκούοντες ἡδέως δέξαιντο· μεθόδῳ, λέξει τῇ τροπικῇ, καὶ ἀφ' ἑαυτῆς τῇ σκληρᾷ συνθήκη, ἀναπαύσει, ῥυθμῷ· διαφέρει δὲ σχήμασι, κώλοις.

7.79 Λαμπρότης κοινωνεῖ τῇ καθαρότητι, σχήματι τῷ κατὰ ἀπόστασιν· διαφέρει δὲ τῷ πλαγιασμῷ καὶ τοῖς ἄλλοις. ἀκμή καθ' ἑαυτὴν οὐκ ἔχει ὑπόστασιν, ἀλλ' ἡ μίξις τῶν ἀπὸ τῆς τραχύτητος καὶ σφοδρότητος καὶ τῶν ἀπὸ τῆς λαμπρότητος ποιεῖ τὴν ἀκμήν. ἀκμή τίνας ἐννοίας ἔχει καὶ μεθόδους; τῆς τραχύτητος καὶ σφοδρότητος. Λέξιν τίνος; τραχύτητος καὶ σφοδρότητος καὶ λαμπρότητος· περιβολὴ κοινωνεῖ τῇ εὐκρινείᾳ διὰ τῆς τοῦ κατ' ἄθροισιν προσλήψεως· καὶ τῷ χωρισμῷ· περιβολὴ κοινωνεῖ εὐκρινείᾳ καὶ ἀφελείᾳ κατὰ τὸ σχῆμα τὴν ἀπαρίθμησιν· ἀλλ' εἰ μὲν ταχεῖαν λάβοι τὴν ἀνταπόδοσιν, ἔσται εὐκρινὲς καὶ ἀφελὲς τὸ σχῆμα· εἰ δὲ διὰ μακροῦ, περιβλητικόν· κάλλος κοινωνεῖ τῇ καθαρότητι κατὰ τὴν λέξιν καὶ τὸ σχῆμα τὸν μερισμόν· κάλλος κοινωνεῖ τῇ περιβολῇ κατὰ τὸ σχῆμα τὸν μερισμόν. ἀλλ' ἐν μὲν τῷ κάλλει κατὰ συζυγίαν γίνεται, ἐν δὲ προβολῇ διὰ μακροῦ ἀποδέδοται. κάλλος κοινωνεῖ λαμπρότητι καὶ σφοδρότητι καὶ ἀκμῇ τῷ κατὰ ἀναίρεσιν σχήματι. Περὶ κοινωνίας καὶ διαφορᾶς τοῦ τόμου τοῦ β'. Γοργότης κοινωνεῖ τῇ καθαρότητι κατὰ ἀνάπαυσιν, εἰς τροχαϊκοὺς πόδας καταλήγουσα· γοργότης κοινωνεῖ τῇ εὐκρινείᾳ, τῷ κατὰ μερισμόν σχήματι καὶ κατὰ ἀνάπαυσιν τὴν εἰς τροχαϊκοὺς πόδας καταλήγουσαν· γοργότης κοινωνεῖ τῇ ἀκμῇ κατὰ τὸ ἀσύνδετον· ἀλλ' ἐν μὲν ἐκείνῃ μηκύνεται, ἐν δὲ τῇ γοργότητί ἐστιν κομματικόν, γοργότης κοινωνεῖ τῇ περιβολῇ κατὰ σχῆμα τὸ ἐπιτρέχον καὶ κατὰ τὴν ὑποστροφὴν καὶ κατὰ τὸν μερισμόν· ἀλλ' ἐν περιβολῇ μὲν διὰ μακροῦ ἀποδίδεται, ἐν δὲ γοργότητι δι' ἐλαχίστου· γοργότης κοινωνεῖ τῷ κάλλει κατὰ τὸ σχῆμα τὸν μερισμόν, ἀλλ' ἐκεῖ μὲν κατὰ συζυγίαν γίνεται, ἐν δὲ τῇ γοργότητι ἄλλως κοινωνεῖ καὶ κατὰ τὴν ἀναστροφὴν· ἔτι κοινωνεῖ τὸ κάλλος καὶ κατὰ ἀνάπαυσιν.

7.80 ἀφέλεια κοινωνεῖ τῇ καθαρότητι κατ' ἐννοίαν, κατὰ μέθοδον, κατὰ πλείους λέξεις, κατὰ σχῆμα, κατὰ κῶλον, κατὰ συνθήκην. ἀφέλεια κοινωνεῖ τῇ σεμνότητι κατὰ ἀνάπαυσιν τὴν βεβηκυῖαν καὶ τὸν ῥυθμόν· γλυκύτης κοινωνεῖ τῇ καθαρότητι κατὰ μέθοδον, κατὰ σχῆμα· γλυκύτης κοινωνεῖ τῇ ἀφελείᾳ κατὰ μέθοδον καὶ κατὰ σχῆμα καὶ κατὰ λέξιν, τὴν ἰδίαν τῆς ἀφελείας οὖσαν παρὰ τὴν καθαράν· γλυκύτης κοινωνεῖ τῷ κάλλει κατὰ ἔνια τῶν σχημάτων καὶ κατὰ τὴν συνθήκην· γλυκύτης κοινωνεῖ τῇ σεμνότητι κατὰ τὸ πλεονάζον τοῖς αὐτοῖς ἐν τῇ συνθήκῃ ποσίν. γλυκύτης κοινωνεῖ τῇ σεμνότητι ἅμα καὶ ἀφελείᾳ κατὰ τὴν ἀνάπαυσιν τὴν βεβηκυῖαν καὶ τὸν ῥυθμόν. Ἰδέαι εἰσὶν ζ'. σαφήνεια, μέγεθος, κάλλος, γοργότης, ἦθος, ἀλήθεια, δεινότης. τούτων γενικαὶ γ'. σαφήνεια, μέγεθος, ἦθος· αἱ δὲ λοιπαὶ δ' εἰδικαί· ἄτομοι δὲ κάλλος, γοργότης, ἀλήθεια, δεινότης· Σύνοψις τῶν περὶ καθαρότητος εἰρημένων.

7.81. (1t) Ἐννοια ἢ πᾶσι κοινὴ καὶ μηδὲν ἔχουσα τοῖς πολλοῖς ἀσαφές· μέθοδος, ὅταν ἐξ αὐτοῦ τοῦ πράγματος ἄρχηται τις ψιλῶς, μηδὲν ἔξωθεν προσλαμβάνων, γένος εἶδει ἢ ὅλον μέρει ἢ ἀόριστον ὠρισμένῳ ἢ ποιότητα πράγματος· λέξις ἢ μὴ τροπικὴ, ἀλλὰ κοινὴ καὶ εἰς ἅπαντας ἤκουσα· σχῆμα τὸ κατ' ὀρθὴν εἰσαγόμενον πτωσίν· κῶλα μικρὰ καὶ κόμματα καὶ καθ' ἑαυτὰ τὴν διάνοιαν ἀπαρτίζοντα· συνθήκη ἢ μηδὲν φροντίζουσα συγκρούσεως φωνηέντων· ἀνάπαυσις ἢ ἱαμβικὴ τροχαϊκὴ καὶ αἱ τούτων καταλήξεις. Σύνοψις περὶ εὐκρινείας. Ἐννοιαὶ αἱ καταστατικαὶ πᾶσαι καὶ εἰς ἀρχὴν ἀνάγουσαι τὸν λόγον καὶ αἱ διατυποῦσαι τὴν τάξιν τῶν μελλόντων λέγεσθαι καὶ αἱ συμπληρώσεις· μέθοδος τὸ κατὰ φύσιν τιθέναι τὰ πράγματα, τὰ πρῶτα πρῶτα,

καὶ τὰ δεύτερα δεύτερα, καὶ ταῖς ἀντιθέσεσιν ἐπάγειν τὰς λύσεις· σχῆμα τὸ κατ' ἄθροισιν καὶ ὁ μερισμὸς καὶ ἡ ἀπαρίθμησις, λέξεις, κῶλα, συνθήκη, ἀνάπαυσις καὶ ῥυθμὸς ὁμοίως τῇ καθαρότητι. Σύνοψις τῶν περὶ σεμνότητος.

7.82. (1t) Ἐννοιαὶ αἱ περὶ θεῶν ὡς περὶ θεῶν καὶ ὥρων καὶ σκηπτῶν καὶ τῶν τοιούτων· μέθοδοι αἱ κατὰ ἀπόφασιν καὶ χωρὶς ἐνδοιασμοῦ ἐξ ἀφηγήσεως λεγόμεναι καὶ ἀλληγορικαὶ ὅτι διαρκοῖεν, τουτί ἐστιν πληροῖεν τὸν λόγον· λέξεις ἢ πλατεῖα καὶ διογκοῦσα τὸ στόμα, ἢ διὰ τοῦ α' καὶ ἡ' καὶ ὦ', καὶ πολὺν ἐπίσχουσα χρόνον ἐν τῇ προφορᾷ· σχῆμα ὁμοίως τῇ καθαρότητι τὸ κατ' ὀρθότητα καὶ αἱ ἐπικρίσεις· κῶλα ὡς ἐν καθαρότητι τὰ βραχύτερα καὶ κομματικὰ καὶ δίκην ἀφορισμῶν· συνθήκη ἢ συγκρούουσα τὰ φωνήεντα καὶ ἢ διὰ δακτύλων καὶ ἀναπαίστων καὶ σπονδείων ἀνάπαυσις, ἢ ἰστώσα τὸν λόγον ἐν σπονδείῳ ἢ δακτύλῳ καὶ τινι τῶν ἄλλων ποδῶν οἰκείων τῇ σεμνότητι χωρὶς καταλήξεως. Σύνοψις τῶν περὶ τραχύτητος. Ἐννοιαὶ αἱ μειζόνων προσώπων ἐπιτίμησιν ἔχουσαι ἀπὸ τινος τῶν ἐλαττόνων ἀπαρακαλύπτως· μέθοδος τὸ ἀπαρακαλύπτως καὶ ψιλῶς κατ' ἐπιτίμησιν, ἀλλὰ μὴ ἄλλως· μηδὲ συμπλέκοντα τοῖς λειαινουσι τὴν ἀκοὴν εἰσάγειν τὰς ἐννοίας· λέξεις ἢ τετραμμένη καὶ ἀφ' ἐαυτῆς σκληρά· σχήματα τὰ προστακτικὰ καὶ κατ' ἐρώτησιν ἐλεγκτικά· κῶλα τὰ βραχύτερα καὶ μᾶλλον κομματικά. συνθήκη ἢ σύγκρουσιν φωνηέντων ἔχουσα καὶ ἄρρυθμος καὶ ἀνακόλουθος. Σύνοψις τῶν περὶ σφοδρότητος.

7.83. (1t) Ἐννοιαὶ αἱ ἐπιτομικαὶ καὶ ἐλεγκτικαὶ κατὰ ἐλαττόνων προσώπων καὶ κατὰ ὧν ἂν οἱ ἀκούοντες ἡδέως δέξαιντο τὰς λοιδορίας· μέθοδος τὸ ἀπαρακαλύπτως καὶ ψιλῶς λέγειν τὰς ἐννοίας· λέξεις ἢ πρὸς πρᾶγμα ὀνοματοποιουμένη, σχῆμα τὸ κατὰ ἀποστροφὴν καὶ δεικτικόν· κῶλα τὰ μᾶλλον κόμματα καὶ μηδὲ κόμματα, ἀλλὰ κατ' ὄνομα λέγεται· συνθήκη ἢ σύγκρουσιν φωνηέντων ἔχουσα καὶ ἄρρυθμος, ὡς ἐν τραχύτητι· καὶ ἀνάπαυσις ὁμοίως ἀνακόλουθος. Σύνοψις τῶν περὶ λαμπρότητος. Ἐννοιαὶ, ὅταν πεποιθήσιν ἔχη ὁ λέγων, ἐν οἷς ἂν λέγοι διὰ τὸ ἔνδοξον εἶναι ἢ διὰ τὸ καλῶς πεπρᾶχθαι ἢ διὰ τὸ χαίρειν τοῖς λεγομένοις τοὺς ἀκούοντας· μέθοδος, ὅταν προηγουμένως εἰσάγῃς τὰς ἐννοίας, ὅταν ὡς θαρρῶν καὶ μηδὲν ἐνδοιάζων, ὅταν ἀφηγούμενος μὴ διακόπτῃς ἀφηγήσεις, ὅταν τὰ ἔνδοξα ἐνδοξοτέρως λέγῃς· λέξεις, αἵπερ καὶ σεμναί, αἱ πλατεῖαι καὶ διογκοῦσαι τὸ στόμα καὶ αἱ λοιπαί· σχῆμα τὸ κατ' ἀναίρεσιν, τὸ ἀσύνδετον, εἰ μηκύνοιτο τὰ κῶλα, ὁ πλαγιασμὸς, καὶ αἱ ἀποστάσεις· συνθήκη, ἀνάπαυσις, ῥυθμὸς, ὡς ἐν σεμνότητι. Σύνοψις τῶν περὶ ἀκμῆς εἰρημένων.

7.84. (1t) Ἐννοιαὶ καὶ μέθοδος, αἵπερ εἰσὶ καὶ τραχύτητος καὶ σφοδρότητος, αἱ τῶν μειζόνων προσώπων ἐπιτίμησιν ἔχουσαι καὶ κατὰ ἐλαττόνων ἐπιτιμητικαὶ καὶ ἐλεγκτικαί· μέθοδος τὸ ἀπαρακαλύπτως εἰσάγειν κατ' ἐπιτίμησιν τὰς ἐννοίας, ὃ ἐστιν τραχύτητος καὶ σφοδρότητος· σχήματα ὅσα καὶ ἐν λαμπρότητι καὶ ἐν σφοδρότητι τὸ κατὰ ἀναίρεσιν, τὸ ἀσύνδετον, εἰ μηκύνοιτο τὰ κῶλα, αἱ ἀναπαύσεις· σφοδρότητα δὲ τὸ κατὰ ἀποστροφὴν καὶ τὸ δεικτικόν· κῶλα, συνθήκη, ἀνάπαυσις, ῥυθμὸς, ὡς ἐν λαμπρότητι. Σύνοψις τῶν περὶ τῆς περιβολῆς. Λέξεις ἰδίᾳ οὐκ ἔστιν περιβολῆς· πλὴν εἴ τις τὰς ἰσοδυναμούσας ἐτέραις εἴποι, οἷον τὸ δεσπότης καὶ κύριος, ὅπερ οὐ δοκεῖ αὐτῷ· σχήματα τὰ ἐφελκόμενα ταῖς πρώταις καὶ δευτέρας ἢ τρίτας ἐννοίας· ἢ τε ἀπαρίθμησις καὶ τὸ ἀπαριθμητικὸν καὶ τὸ κατὰ προτίμησιν καὶ τὸ καθ' ὑπόθεσιν μετὰ μερισμοῦ καὶ οἱ πλαγιασμοὶ καὶ τὸ ἐπιτρέχον καὶ ἡ ἀπόστασις καὶ οἱ μερισμοὶ διὰ μακροῦ ἀποδιδόμενοι εἴτα τὸ κατὰ ἀναίρεσιν καὶ θέσιν καὶ τὸ ἐξ ἀναιρέσεως συμπλεκτικὸν καὶ τὸ κατὰ συστροφὴν καὶ ἡ ἐπεμβολή.

7.85 Σύνοψις τῶν περὶ κάλλους. Ἐννοιαὶ ἢ μέθοδοι τοῦ τοιούτου κάλλους οὐκ εἰσὶ, πλὴν εἴ τις λέγοι τὴν δριμύτητα· σχήματα αἱ παρισώσεις καὶ αἱ κατὰ κῶλα ἐπαναφοραί, ἀλλὰ μὴ κατὰ κόμμα, ἢ ἀντιστροφή, εἰ μὴ κατὰ κῶλον λέγοιτο, ἢ ἀναστροφή, ἢ κλίμαξ, αἱ ἀναιρέσεις, οἱ κατὰ συζυγίαν μερισμοὶ, τὸ καθ' ὑπέρθεσιν ὑπερβατόν, τὰ καινοπρεπῆ, ἢ διὰ β' ἀποφάσεων κατάφασις, τὸ πολύπτωτον· κῶλα τὰ μετρίως μικρότερα καὶ μὴ ἔχοντα σύγκρουσιν φωνηέντων

καὶ τὰ ἐξ ἐπιπλοκῆς βραχέα· συνθήκη ἢ ἄνευ συγκρούσεως καὶ ἐγγὺς φωνηέντων. Σύνοψις τῶν περὶ γοργότητος. Ἐννοια γοργότητος οὐκ ἔστιν, εἰ μὴ τις ἄρα τὰ ὀξέα τῶν νοημάτων γοργὰ λέγοι ταῖς ἀντιθέσεσιν ὁμοῦ μέθοδος τὸ ταῖς ἀπαντήσεσι ταχείαις χρῆσθαι καὶ ταῖς ἀντιθέσεσιν ὁμοῦ· σχήματα, τὰ μὲν ἐξαιρούμενα τὴν ὑπτιότητα, οἷον ἐπιστροφὴν· ἐξ ἐπεμβολῆς τὸ ἐπιτρέχον, τὰ δὲ ποιοῦντα γοργότητα· οἷον τὰ τμητικά, ἃ ἔστιν ταῦτα· τὸ ἀσύνδετον, κομματικόν, τὸ κατ' ὄνομα κομματικόν, αἱ δι' ἐλαχίστου ἐξαλλαγαὶ, οἱ δι' ἐλαχίστου μερισμοί, τὸ κατὰ ἀναστροφὴν κομματικόν, αἱ ταχεῖαι συμπλοκαὶ· συνθήκη ἢ μὴ σύγκρουσιν φωνηέντων ἔχουσα, δεῖ δὲ πλεονάζειν τοὺς τροχαίους· ἀνάπαυσις ἢ εἰς τροχαϊκὸν φύσει καταλήγουσα, καὶ μὴ βεβηκυῖα.

7.86 Σύνοψις τῶν περὶ ἀφελείας εἰρημένων. Ἐννοιαὶ αἱ καθαραὶ, αἱ κοιναί, καὶ μηδὲν ἔχουσαι βαθὺ μηδὲ περινενομημένον, ἰδίως δὲ αἱ τῶν ἀπλάστων ἡθῶν καὶ ὑπὸ τι νηπίων καὶ πλησιάζειν δοκοῦσα τῷ εὐτελεῖ· γίνονται δὲ, ὅταν περὶ εὐτελῶν λέγη τις, ἀφελείας ἔννοια, καὶ ἀπὸ τῶν ἀλόγων ζώων καὶ φυτῶν καὶ τὸ δι' ὄρκων πιστοῦσθαι ὅτιδῆποτε· μέθοδοι αἱ τῆς καθαρότητος καὶ τὸ πλεονάζειν τοῖς κατὰ μέρος ἐπεξιόντα· λέξεις αἱ πλείους μὲν τῆς καθαρότητος· εἰσὶ δὲ καὶ ἴδιαί τινες, οἷον τὸ ἀδελφίζειν· σχήματα καὶ κῶλα, οἷα τῆς καθαρότητος καὶ συνθήκης· ἀφελεστέρα δὲ ἢ λελυμένη· ἀνάπαυσις ἢ βεβηκυῖα. Σύνοψις τῶν περὶ γλυκύτητος εἰρημένων. Ἐννοιαὶ μυθικαί, δεύτεραι αἱ διηγηματικαὶ καὶ μύθων οὔσαι ἐγγὺς, τρίτον αἱ ὀλίγον τοῦ μυθικοῦ κοινωνοῦσαι· ἐπὶ τούτοις ὅσα ταῖς αἰσθήσεσιν ἡμῶν ἔστιν, ἢ ἰδέα ποιεῖ γλυκύτητα καὶ τοῖς ἀπροαίρετοις προαιρετικὸν περιτιθέναι· μέθοδοι αἱ τῆς καθαρότητος, αἵπερ εἰσὶ καὶ τῆς ἀφελείας· λέξεις ἢ τῆς ἀφελείας ἰδία παρὰ τὴν καθαρὰν, καὶ ἔτι ἢ ποιητικὴ καὶ μάλιστα ἢ δι' ἐπιθέτων καὶ ἢ δριμεῖα· σχήματα τὰ τῆς καθαρότητος καὶ ἀφελείας καὶ τοῦ κάλλους· συνθήκη τοῦ κάλλους ἢ ἄνευ συγκρούσεως φωνηέντων καὶ ἐγγίζουσα μέτρα καὶ ἰδία τῶν τῆς σεμνότητος ποδῶν· ἀνάπαυσις ἢ τῆς σεμνότητος, ἢ βεβηκυῖα καὶ ὁ ρυθμὸς ὡσαύτως, ὡσπερ ἐν τῇ ἀφελείᾳ. Σύνοψις τῶν περὶ δριμύτητος εἰρημένων.

7.87. (1τ) Ἐννοιαὶ αἱ ἐξ ἐπεμβολῆς βαθεῖαι, ἴσως οὐκ ἔννοια, ἀλλὰ μέθοδος, τοῦτό ἐστιν ἀφελείας· τὸ ἀπλῶς καὶ ἀνειμένως λέγειν τὰ περινενομημένα· δεύτερον εἶδος δριμύτητος, ὅταν κυρίως ἔννοιαν σημαίνῃ λέξις οὐ κυρίως ἐκείνης οὔσα, τρίτον εἶδος δριμύτητος τὸ καθ' ὁμοιότητα λέξεως· τέταρτον τὸ ἐκ παρονομασίας, πέμπτον, ὅταν τροπικῇ χρῆσάμενοι λέξει κατὰ ἀκολουθίαν ἐκείνης ἑτέραν τροπὴν ἐπενέγκωμεν. Σύνοψις τῶν περὶ ἐπιεικειᾶς εἰρημένων. Ὅταν ἐκόντα τις ἑαυτὸν μειονεκτοῦντα δεικνύῃ, δεύτερον εἶδος τὸ τοῖς πολλοῖς ἑαυτὸν συναριθμεῖν, καὶ τὸ διδόναι τι πλεον τῷ ἐχθρῷ καὶ τὸ λέγειν, ὡς παρὰ γνώμην δικάζεται καὶ ἀναγκάσαντος τοῦ ἐχθροῦ καὶ ὅσα ἔστιν προσώπου συστατικά· ἀρμόττει δὲ ταῦτα ὁμοίως καὶ τῷ φεύγοντι· μέθοδοι τὸ ἐκόντα ἐλαττοῦν τὰ ἑαυτοῦ, καὶ τὰ κατὰ τοῦ ἐχθροῦ μὴ λέγειν σφοδρῶς, ὃ κατὰ δύο γίνεται τρόπους· ἢ γὰρ ἐνδείκνυται, ὅτι ἐκὼν παρήσι τὴν σφοδρότητα ἢ οὐ. καὶ τὸ ἐκ παραλήψεως μέθοδός ἐστιν ἐπιεικειᾶς, ὃ καὶ αὐτὸ κατὰ δύο γίνεται τρόπους· τρίτη μέθοδός ἐστιν ἢ τῆς καθαρότητος καὶ ἀφελείας. λέξεις καὶ τὰ λοιπὰ πάντα, ὡς ἐν καθαρότητι καὶ ἀφελείᾳ· τὸ ψιλῶς ἀφηγεῖσθαι τὰ πράγματα, ἀρχόμενον ἀπ' αὐτοῦ, καὶ μηδὲν ἔξωθεν συνεφέλκεσθαι· τὴν αὐτὴν δὲ καὶ τῇ ἀφελείᾳ εἶπεν ἀρμόττειν. Σύνοψις τῶν περὶ ἀληθινοῦ λόγου εἰρημένων. Ἐννοιαὶ αἱ ἀφελεῖς καὶ ἐπιεικεῖς καὶ αἱ σχετλιαστικά· μέθοδος ὃ σχετλιασμός· γίνεται γὰρ καὶ μέθοδος ὃ σχετλιασμός, ὅταν γένηται περὶ ἔννοιαν μὴ οὔσαν σχετλιαστικὴν, ἔστιν δὲ χρῆσθαι καὶ εὐχῇ καὶ τοῖς ἄλλοις ποιοῦσι τὸ ἡθος, πλὴν μὴ προλέγοντα, ὅτι εὐχῇ χρήσεται, ἢ ὄρκῳ, ἢ ἄλλῃ τινὶ ὀργῇ, φόβῳ, λύπῃ, θαύματι· δεῖ γὰρ μηδὲν τούτων προειπεῖν· ἀλλ' ἐξαίφνης ἐπὶ τὰ πάθη ὀρμῆσαι καὶ τῷ πεποιθότως λέγειν, καὶ τῷ τὰς λύσεις τῶν ἀντιθέσεων ἀσυνδέτως καὶ χωρὶς καταστάσεως ἐπάγειν καὶ τῷ μὴ σῶζειν τὰς ἀκολουθίας ἐν ταῖς ὀργαῖς, καὶ τῷ ταῖς λαιδορίαις μὴ προειπόντα χρῆσθαι· λέξεις ἐν ταῖς ὀργαῖς

ἡ τραχεῖα καὶ σφοδρὰ, σχήματα, ἐν ταῖς ἐλεεινολογίαις ἢ καθαρὰ καὶ ἀφελῆς καὶ γλυκεῖα· σχήματα ἐν ταῖς ἐπιφοραῖς τὰ σφοδρὰ καὶ αἱ ἀποστροφαὶ καὶ τὸ δεικτικὸν καὶ ἡ διαπόρησις καὶ αἱ ἐπικρίσεις καὶ αἱ ἄνευ ἐνδοιασμοῦ καὶ ἡ ἐπιδιόρθωσις καὶ ὁ ἀπόλυτος μερισμός· κῶλα, συνθήκη, ἀνάπαυσις, ῥυθμός, πάντα σφοδρὰ, πλὴν εἰ μὴ ἐλεεινολογοίη τις· τότε δ' ἔστω ἀφελῆ.

7.88 Σύνοψις τῶν περὶ βαρύτητος εἰρημένων. Ἐννοιαὶ αἱ ὀνειδιστικαί, ὅταν τις εὐεργεσίας ἑαυτοῦ λέγων τὸ μηδενὸς ἢ ἔλαττον ἠξιῶσθαι, ἢ ὅτι καὶ τιμωρίας ἀντὶ τῆς τιμῆς ἠξίωται, ὀνειδίση· γίνεται δὲ πλέον ὀνειδιστικὸς ἐκ παραθέσεως τῶν μηδὲν ἢ μικρὰ εὐεργετησάντων, τυχόντων δὲ ὧν αὐτὸς οὐκ ἠξίωται· καὶ ἐπιεικεῖς ἔννοιαι μεθωδευμένοι γίνονται βαρεῖαι, ὅταν μειονεκτῇ τις ἢ τῶν ἐναντίων ἑαυτὸν ἀξιώσῃ ὀνομάτων ἢ τὸν ἀντίδικον, μέθοδος αἱ εἰρωνεῖαι. μέθοδοι γὰρ εἰσιν ἄλλ' οὐκ ἀπλῶς. σχήματα, ὅταν μὲν ἐφ' ἑαυτοῦ χρῆται τῇ εἰρωνείᾳ, λαμπρὰν ποιεῖ τὴν βαρύτητα· ὅτε δὲ πρὸς τὸν ἐχθρὸν, ἥττον βαρὺ καὶ ἀμαυρόν· καὶ τὸ περὶ τῶν ὁμολογουμένων ὡς ἀμφισβητουμένων ἐρωτᾶν ἐν διαπορήσει βαρὺ καὶ τὸ ἐνδοιάζειν περὶ τῶν ὁμολογουμένων καὶ τὸ ἐπικρίνειν ὡς δεῖ γενέσθαι ὃ βούλει, ἐνδείξασθαι, ὡς οὐ δεῖ· τὰ λοιπὰ ἔξ μέρη οὐκ ἔχει ἡ βαρύτης, μᾶλλον δὲ ἀρμόζει αὐτῇ τὰ ἠθικά.

7.89 Σύνοψις τῶν περὶ δεινότητος εἰρημένων. Ἐννοιαὶ παράδοξοι καὶ βαθεῖαι καὶ βίαιοι καὶ αἱ περινενοημένοι, καὶ ἔτι αἱ τὸ μέγεθος ποιοῦσαι πᾶσαι· μέθοδος ἡ τῇ περινενοημένῃ ἐννοίᾳ ἐοικυῖα, καὶ ὅσαι τὸ μέγεθος ποιοῦσιν· ἐν δὲ τῷ ὄντι μὲν, μὴ δοκοῦντι δὲ, ἀφελεῖς καὶ ἠθικά, ὡς παρὰ Λυσίᾳ λέξεις ἡ ἀξιωματικὴ πᾶσα καὶ μάλιστα ἡ τετραμμένη, ἐν δὲ τῷ ὄντι μὲν μὴ δοκοῦντι δὲ ἡ ἀφελῆς καὶ ἠθική· ἡ δοκοῦσα μὲν μὴ οὖσα δὲ δεινότης τὸ πλεῖστον ἔχει καὶ λέξιν, ὅταν τραχεῖας ἢ σφοδρὰς ἢ σεμνὰς συμφορήσας λέξεις εἴτα ἐξαγγέλλοι ταύτας ἐπιπολαίως καὶ κενῶς καὶ σχήμασί τε καὶ κώλοισι χρῶτο, ἢ ἅπασιν κεκαλλωπισμένοις, ἀκμαίοις τε καὶ σεμνοῖς· σχήματα, κῶλα, συνθήκη, ἀνάπαυσις, ῥυθμός· ταῦτα πάντα ὅσα σεμνὰ καὶ ἀκμαῖα καὶ λαμπρὰ καὶ περιβλητικά· μάλιστα δὲ σχῆμα ἀρμόζει αὐτῇ καὶ τὸ κατὰ συστροφὴν, ἐν δὲ τῷ ὄντι μὲν μὴ δοκοῦντι δὲ τὰ ἀφελῆ καὶ ἠθικά. Περὶ λόγου πολιτικοῦ. Σημαίνει ὅτι ἐν τῷ πολιτικῷ λόγῳ κατὰ πρῶτον λόγον δεῖ πλεονάζειν τὰς ἰδέας· σαφήνειαν, τὸ ἠθικόν, ἀληθές, γοργότητα, περιβολὴν κατὰ λόγον, τραχύτητα καὶ σφοδρότητα· κατὰ τρίτον, ἀκμὴν, σεμνότητα, λαμπρότητα· κατὰ τέταρτον, δεινότητα τὴν ἐν μεθόδῳ· τὴν γὰρ ἄλλην ἥκιστα. κάλλος δὲ τὸ κομματικόν· πλεοναζέτω μὲν ὁμοίως τοῖς πρώτοις, καὶ μάλιστα ὅταν δυνατῶς ἐξαγγεῖλαί τι δέοι· ἀνέμφοτος δὲ καὶ οἶον μὴ φανερὰ ἔστω ἡ ἐπιτήδευσις.